

5. Hofstede G. Culture's Consequences: International differences in work related values. Beverly Hills, CA: Sage Publications, 1980. 293p.
6. Hofstede G. Cultural Constraints in Management Theories. University Limburg, Maastricht, the Netherlands Academy of Management Executive. 1993. №7(1). p. 81-84.
7. Kovalchuk O. Monochronic-Polychronic attitudes toward time in Ukrainian, American and French cultures / O. Kovalchuk // International Journal of Psychology. 2008. Volume 43. Issue 3/4. p. 681.
8. Kovalchuk Olena. Social Responsibility in Cross-Cultural Perspective: Assessment of Future Ukrainian and Lithuanian Engineers [Electronic resource] / O. Kovalchuk, A. Augustiniene // 11th European Conference on Psychological Assessment of Personality. – Latvia: University of Latvia, 2011. Abstract book. p.144. ISBN 978-9984-45-387-3. URL : www.ecpa11.lu.lv.
9. Stewart, Edward and Bennett Milton. American Cultural Patterns. A Cross-Cultural Perspective. Rev. Ed. Yarmouth, Maine: Intercultural Press Inc., 1991. 101p.

Колесник А. В.,
кандидат філологічних наук
Дніпропетровський державний
університет внутрішніх справ

ПРАВОВИЙ КОНТЕКСТ ОПОВІДАННЯ ІВАНА ФРАНКА «ДО СВІТЛА!»

Важливим аспектом навчання майбутніх фахівців правоохоронної сфери діяльності є вивчення історії нашого суспільства в правовому контексті, яка зафіксована в письмових історичних джерелах, а також частково в художній літературі, яка є відбиттям історичних подій. Тому ознайомлення здобувачів вищої освіти з творами українських письменників є необхідним елементом навчання.

У художній прозі українського письменника Івана Яковича Франка частина творів присвячена викриттю вад суспільства Галичини кінця ХІХ століття, зокрема несправедливого ув'язнення (оповідання «Панталаха», «На дні», «До світла!», віршова збірка «Тюремні сонети»), з метою недопущення свавілля урядового про шарку та захисту прав населення. Адже українські селяни нерідко ставали жертвами несправедливого суду або навіть без суду опинялися в тюрмі. Сам І. Франко був такою жертвою, тричі заарештований. Несправедливо звинувачений у належності до таємного товариства він був заарештований у 1977 р. і перебував у в'язниці 8 місяців, протягом досудового розслідування, а після того засуджений на 6 тижнів арешту.

На початку вересня 1989 р. І. Франко, перебуваючи у тюрмі втретє, написав вірш «Був вечір, ми в казні вже спати лягли...», фабула якого й лягла

в основу оповідання «До світла!» (1989 р.). У творі зображено декількох осіб, які опинилися в одній тюремній камері. Серед них – шістнадцятирічний хлопець Йосько, доля якого і стає головним об'єктом уваги оповідача.

В оповіданні зображено страшний і несправедливий шлях, яким герой потрапив до тюрми. Детально описані й вражаючі дії, знущання, жандармів, в яких переважало фізичне насилля: «...він тяжким своїм п'ястуком ударив мене в лице так, що я відразу впав на землю і кров'ю обіллявся» [т.18, с.103]; «Гнав (жандарм) мене сьогодні від рана, майже голого й босого, морозом...Бив мене ременем...» [т.18, с.103]

Але, найголовнішим, звичайно, є розгляд й аналіз І. Франком правової сторони життя суспільства, в якому людина без грошей не мала жодних прав. Водночас письменник намагався показати наскільки тямущою могла бути така людина, і що прагнення до навчання могло вивести на новий щабель розвитку суспільства. Але цей розвиток був зупинений. Так, в оповіданні «До світла!» Йосько був убитий наглядачем тюрми за те, що наблизився до вікна з метою читати книгу. Наглядач не знав, що Йосько читав, наблизитися до вікна було недозволено. Такий фінал має алегоричне забарвлення і відображає в цілому суспільну ситуацію тогочасної Галичини.

Література

1. Франко І. Я. Зібрання творів: у 50 т. / Ін-т літ-ри ім. Т. Г. Шевченка АН УРСР; ред. кол. Є. П. Кирилюк (голова) та ін. К.: Наукова думка, 1976. Т. 18: повісті та оповідання (1888 – 1892). 1978. С. 99 – 118.

Крічкер О. Ю.

кандидат історичних наук

*Черкаський інститут пожежної безпеки
імені Героїв Чорнобиля НУЦЗУ*

LEGAL TERMINOLOGY IN AMERICAN AND BRITISH VARIETIES OF ENGLISH

Teaching English as a foreign language to law students is usually quite a challenging experience because of several factors. The first one is subjective: many students did not even try to study foreign languages at school because, as they often say, “we have not been planning to live or work abroad or become translators”. Secondly, even having a relatively good command of General English does not mean being able to comprehend Legal English, to say nothing of the written legal documents with their extremely long sentences, and an abundance of complex grammatical constructions. And on top of that is the third factor – the difference between American and British English legal language.

This study aims at differentiating the lexical scope of both language varieties in the field of American and British legal documents, although, in the real classroom it would be better to start with getting students acquainted with the